

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Klimatiltagsprogrammet 2027-2030

Indkaldelse

Version 1

Klimatiltagsprogrammet 2027-2030

Denne indkaldelse er udarbejdet af
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø i 2026

© Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 33 95 80 00
E-mail: mail@sgav.dk
www.sgav.dk

ISBN 97887-85502-78-0

Indhold

1. INDKALDELSE	3
1.1 VIGTIG INFORMATION I FORBINDELSE MED INDKALDELSEN	3
1.1.1 ANSØGNINGSFRIST, PROJEKTSTART- OG VARIGHED	3
1.1.2 FØR DU SØGER	3
1.1.3 FÅ MERE AT VIDE	3
2. BAGGRUND, FORMÅL OG RAMMER	4
2.1 BAGGRUND FOR OPSLAG	4
2.2 FORMÅL MED FORSKNINGSPROGRAMMET	4
3. BESKRIVELSE AF INDSATSEN	6
3.1 DOKUMENTATION AF KLIMAEFFEKTER	6
3.1.1 KÆDEEFFEKTER OG KOMBINATIONSEFFEKTER MELLEM STALD- OG LAGERTEKNOLOGIER TIL GØDNINGSHÅNDBLING	6
3.1.2 DOKUMENTATION AF KLIMAEFFEKTER AF AFGRØDEVALG OG KLIMAOPTIMEREDE SÆDSKIFTER	9
3.2 AFDÆKNING AF VÆSENTLIGE SIDEEFFEKTER	11
3.2.1 UDBRINGNING AF BOKUL PÅ LANDBRUGSJORD	11
3.2.2 SYNTETISKE NITRIFIKATIONSHÆMMERE	14
3.3 ØVRIGE FORSKNINGS- OG INNOVATIONSINDSATSER	16
3.3.1 FREMTIDENS DYRKNINGSSYSTEMER	16
4. FORVENTEDE RESULTATER AF FORSKNINGSPROGRAMMET – ”EXPECTED IMPACTS”	18
5. ANSØGNING OG ANSØGNINGSPROCEDURE	19
5.1 ANSØGNINGSMATERIALE	19
5.1.1 ANSØGNINGSSKEMAER OG VEJLEDNINGER	19
5.1.2 SPROG	19
5.1.3 INDSENDELSE AF ANSØGNING	19
5.1.4 ANSØGNING KAN AFVISES	20
5.1.5 ANDRE TILSKUDSORDNINGER	20
5.2 HVEM KAN SØGE?	20
5.3 HVAD KAN DU SØGE TILSKUD TIL?	20
5.4 HVAD YDES DER IKKE TILSKUD TIL?	21
5.5 FINANSIERING OG KOMMERCIELLE FORHOLD	21
5.6 PROCEDURE FOR SAGSBEHANDLING AF ANSØGNINGER	22
5.6.1 FORTROLIGHED	23
5.6.2 OFFENTLIGGØRELSE AF ANSØGNINGER	23
5.7 PRIORITERING AF ANSØGNINGER	23
5.8 UNDERVEJS OG EFTER PROJEKTET	25
5.8.1 FØLGEGRUPPER	25
5.8.2 SÆRLIGE KRAV TIL PROJEKTER I KATEGORIEN DOKUMENTATION AF KLIMAEFFEKT	25
5.9 BEHANDLING AF PERSONOPLYSNINGER	26

Klimatiltagsprogrammet 2027-2030

1. Indkaldelse

Forskningsmidlerne, der udmøntes gennem dette program, er afsat i aftalen om fordeling af forskningsreserven 2026 til styrket udvikling og implementering af klimateknologier og -tiltag i landbruget.

Der udbydes i programmet omkring 201,2 mio. kr. i 2026.

Der indkaldes ansøgninger til projekter, der understøtter udvikling af en række klimatiltag gennem:

- Dokumentation af klimaeffekter
- Afdækning af væsentlige (negative) sideeffekter på miljø og sundhed
- Øvrige forsknings- og innovationsindsatser

Indkaldelsen gælder ansøgninger til forskningsprojekter.

Tilsagn om tilskuddet gives under forudsætning af overholdelse af relevante nationale regler samt i overensstemmelse med finansministeriets budgetvejledning og vejledning om effektiv tilskudsforvaltning.

1.1 Vigtig information i forbindelse med indkaldelsen

1.1.1 Ansøgningsfrist, projektstart- og varighed

Frist for ansøgninger er **tirsdag den 15. september 2026 klokken 12:00.**

Ansøgningsperioden er den 2. juli – 15. september 2026. Vi forventer at give besked om afslag og tilsagn i december 2026 på mail.

Den ansøgte projektperiode kan maksimalt være 4 år.

1.1.2 Før du søger

Vi opfordrer til, at du læser denne indkaldelse grundigt igennem sammen med vejledningerne til ansøgningskemaet.

1.1.3 Få mere at vide

Der afholdes et online informationsmøde onsdag den 8. juli klokken 10:00-11:30, hvor ansøgningsmaterialer vil blive gennemgået.

Derudover kan du læse om programmet i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø [tilskuds-
guide](#).

2. Baggrund, formål og rammer

2.1 Baggrund for opslag

Regeringens grønne forsknings- og innovationsudspil *Fart på fremtidens grønne løsninger – En styrket indsats for grøn forskning, innovation og klimaløsninger* (oktober 2024) præsenterer en tilgang til grøn forskning og innovation, der skal bidrage til at reducere udviklings- og implementeringsbarrierer for konkrete klimaløsninger. Udspillet spiller således en væsentlig rolle for den videre udvikling og implementering af nye klimaløsninger i landbrugs- og fødevarerhvervet, så *Aftale om et Grønt Danmark* (juni 2024) kan omsættes til praksis og Danmark kan leve op til nationale klimamål og internationale forpligtelser.

Aftale om et Grønt Danmark, der blev indgået mellem regeringen og parterne i den grønne trepart, og hvis implementering blev vedtaget i folketinget med en politisk rammeaftale d. 18. november 2024, beskriver således en styrket indsats for udvikling og implementering af klimateknologier og -tiltag. Det fremgår, at alle relevante parter, herunder ikke mindst staten, skal understøtte, at der udvikles og implementeres klimateknologier og -tiltag, der kan reducere udledninger, og som samtidig tager højde for, at der ikke forekommer uønskede miljø- og sundhedsmæssige sideeffekter.

Ifølge aftalen er det en forudsætning, at klimaeffekten af nye klimaløsninger er dokumenterede og godkendt af den centrale institution for Danmarks nationale system til drivhusgasopgørelser (DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi ved Aarhus Universitet) til at kunne indregnes i den nationale emissionsopgørelse. Ved at basere CO₂e-regulering på de nationale emissionsopgørelser sikres, at de regulerede aktiviteter på bedrifterne kan afspejles i indsatsen for indfrielse af Klimalovens mål om at reducere udledningen af drivhusgasser i 2030 med 70 pct. i forhold til niveauet i 1990. Dermed er tilvejebringelse af tilstrækkelig dokumentation for klimaeffekter af nye klimaløsninger i forhold til de nationale emissionsopgørelser et helt afgørende indsatsområde. Der skal endvidere i forbindelse med den styrkede dokumentationsindsats afklares, hvilke miljø- og sundhedsmæssige sideeffekter, der skal undersøges parallelt.

2.2 Formål med forskningsprogrammet

Formålet med forskningsprogrammet er at tilvejebringe tilstrækkelig viden om klimaeffekter og anvendelse af de omfattede klimatiltag, så de kan implementeres i landbrugserhvervet uden væsentlig risiko for miljø og sundhed. Samtidig skal deres anvendelse kunne indgå i de nationale emissionsopgørelser, og i en fremtidig bedriftsnær CO₂e-regulering.

Programmets indsatser er således kategoriseret som følger:

- **Dokumentation af klimaeffekter:** Der er i nærværende forskningsprogram afsat midler til dokumentation af klimaeffekter ved følgende klimatiltag:

- Kæde- og kombinationseffekter ved stald- og lagerteknologier
- Afgrødevalg

Indsatser, som opnår støtte, skal dokumentere og kvantificere klimaeffekten ved anvendelse af det pågældende tiltag. Dokumentationen skal dække relevant variation i en grad og med metoder, der anskueliggør, at tiltaget ved implementering kan indregnes i den nationale emissionsopgørelse, når dokumentationen vurderes tilstrækkelig¹. Samtidig skal dokumentationsprojekter have fokus på, at reduktionseffekterne og deres referenceudledning kvantificeres og dokumenteres på bedriftsniveau, så de kan bidrage til vidensgrundlaget for bedriftsnær regulering af drivhusgasudledninger.

- **Afdækning af væsentlige (negative) sideeffekter** ved anvendelsen af udvalgte klimatiltag: Der er i nærværende forskningsprogram afsat midler til at afdække væsentlige negative sideeffekter for:

- Udbringning af biokul på landbrugsjord
- Anvendelsen af syntetiske nitrifikationshæmmere

Selvom et klimatiltag har et stort reduktions- og udbredelsespotentiale for så vidt angår klimaeffekt, kan anvendelsen være forbundet med uhensigtsmæssige risici. Risici vil afhænge af klimatiltaget, men kan f.eks. omfatte nær- og fjernmiljø, dyrevelfærd og menneskelig sundhed. Implementering og generel udbredelse af et klimatiltag forudsætter derfor også, at der tilegnes viden om de potentielle (negative) sideeffekter, der kan være mistanke om, ved udbredelse af dets anvendelse.

- **Øvrige forsknings- og innovationsindsatser:** Der er i opslaget afsat midler til at samle viden og integrere eksisterende data ved følgende indsats:

- Fremtidens dyrkningssystemer

Indsatser, som opnår støtte, skal samle eksisterende viden og forskning indenfor regenerative og/eller økologiske dyrkningspraksisser. Der er behov for implementering af eksisterende viden og data i kulstofmodeller med henblik på at kulstofopbyggende dyrkningspraksisser på

¹ Du kan læse mere om, hvordan AU DCE og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet forholder sig til dokumentation af klimaeffekter ved klimateknologier og -tiltag på vores [tilskudsguide](#).

landbrugsarealet kan dokumenteres som et klimavirkemiddel i landbruget.

3. Beskrivelse af indsatsen

3.1 Dokumentation af klimaeffekter

3.1.1 Kædeeffekter og kombinationseffekter mellem stald- og lagerteknologier til gødningshåndtering

Indsats for dokumentation af klimaeffekter

Særligt for denne indsats er, at den omhandler dokumentation af klimaeffekter. For projekter under denne indsats forudsættes det, at repræsentanter fra Aarhus Universitet DCE's emissions-gruppe inddrages i relevant omfang (se nærmere i afsnit 5.8.2).

Når projekterne undersøger en reduktionseffekt af et tiltag i en udledningsskategorie i den nationale emissionsopgørelse, skal der både kvantificeres referenceudledninger (baseline) og udledninger efter implementering af tiltaget.

Om indsatsen

Indsatsen skal styrke vidensgrundlaget og dokumentationen af klimaeffekten ved kæde- og kombinationseffekter med stald- og lagerteknologier i såvel konventionel som økologisk produktion.

Husdyrgødning er en kilde til emission af metan, lattergas og ammoniak, som alle har betydning for bedriftens klimaaftryk. Fokus er på drivhusgasserne metan og lattergas, men ammoniak er også relevant at måle, hvis muligt. I håndteringskæden er der forskellige muligheder for at reducere en eller flere af disse emissioner, enten med en behandlingsteknologi eller kortere opholdstid for husdyrgødning i stalden, men dette kan påvirke potentialet for produktion og/eller tab af de enkelte drivhusgasser i senere trin i kæden. Der kan være positive samspil, som ved kombination af kort opholdstid i stalden med biogasproduktion, hvor risikoen for emission af metan under den efterfølgende lagring reduceres. Kort opholdstid, der flytter emissionen fra stald til lager, kan også kombineres med teknologier, der medvirker til reduktion af emissionen fra gyllen i lageret. Omvendt kan en behandling i ét trin mindske effekten af yderligere behandling i et senere trin.

Økologiske systemer, systemer med udegående dyr og andre alternative systemer adskiller sig væsentligt fra de gængse systemer, også når det gælder anvendelse af stald- og lagerteknologier til gødningshåndtering. Der ses et behov for at undersøge, hvordan disse staldsystemer bidrager til

emissioner, hvilke virkemidler til reduktion af drivhusgasser, der kan være relevante i sådanne systemer eller om nogle af dem i sig selv kan betragtes som klimavirkemidler.

Der er de senere år igangsat en række forskningsprojekter omhandlende teknologier med potentiale for reduktion af drivhusgasudledninger fra stald og lager. Der er behov for at dække vidensmangler, som disse projekter ikke undersøger og dokumenterer, f.eks. staldsystemer i kombination med udegående dyr og udearealer.

Projekter inden for dette område forventes at identificere og kvantificere kæde- og/eller kombinationseffekter på direkte og indirekte drivhusgasudledninger ved anvendelse af stald- og lagerteknologier. Her skal samtidig sikres, at der er opdateret viden ift. baselineemissioner (som referenceværdi). Ansøgninger skal kunne sandsynliggøre, at de udvalgte teknologier har et væsentligt reduktionspotentiale i dag eller inden for en kort årrække i forhold til den specifikke driftsgren. Der lægges særlig vægt på projekter, hvor der pt. mangler viden om effekten. Der vil være behov for projekter rettet mod staldsystemer til både kvæg og svin.

Vidensbehov

Der er identificeret en række udestående dokumentations- og vidensbehov. Herunder er der vist eksempler på disse behov (ikke prioriteret rækkefølge):

- Baselinemålinger af gasemissioner mm. i griseproduktioner med søer, pattegrise og slagtegrise på udearealer.
- Baselinemålinger fra stalde til produktion af økologiske slagtegrise.
- Dokumentation af effekten af teknologier til at reducere gasemissioner til gyllehåndtering i grisestalde og efterfølgende påvirkning på udledning fra lager.
 - o af vask af gyllekummer på emissioner fra fare-, drægtigheds- og smågrisestalde.
 - o af gyllesystemer, der reducerer opholdstid og gylleoverflade (gylletragte, v-formede gyllekanaler etc.) på emissioner fra fare-, drægtigheds- og smågrisestalde.
 - o ved anvendelse af linespil (skrabere) i smågrisestalde for at sikre kort opholdstid af gylle i stald.
- Videreudvikling af målemetoder til kvantificering af gasemissioner fra udegående dyr.
- Dokumentation af virkemidler målrettet åbne, staldsystemer med udegående dyr, herunder
 - o virkemidler til økologiske systemer til udegående grise ift. anvendelse og betydningen af foldskifteinterval.
- Kvægstalde med ringkanal

- dokumentation af alternative teknologier der kan reducere emissioner fra stalde og lager væsentligt.

Med Klimatiltagsprogrammet i 2025 og Lagerdok projektet FR2025 (Fakkelaftbrænding, biofilter og opsamling af metangas fra teltoverdækkede gylletanke) er der blevet igangsat en række tæt forbundne forskningsprojekter inden for kæde- og kombinationseffekter mellem stald- og lagerteknologier. Projekterne udgør samlet set en ny forskningsplatform, hvori yderligere indsatser kan indlejres og udbygges. Nye projekter bør derfor, hvor det er relevant, koordineres med og supplere igangværende projekter, med henblik på at imødekomme væsentlige vidensbehov.

Fælles for projekter, som kan opnå støtte inden for dette område, er at klimaeffekter skal dokumenteres for hele håndteringskæden under praksisnære forhold, herunder sæsonvariation, som sikrer, at resultaterne kan anvendes i opgørelser af drivhusgasbalancer på både bedrifts- og nationalt niveau. Kontrollerede forsøg i laboratorie- eller pilotskala kan indgå, men kan ikke stå alene.

Projektansøgninger der ikke vil modtage midler fra denne pulje

Der er en række teknologier, som allerede undersøges i igangværende projekter. I stalden inkluderer det bl.a:

- hyppig udslusning i slagtegrisestalde og malkekvægstalde
- daglig udslusning af gylle med linespil (skrabere) i slagtegrisestalde, farestalde og drægtighedsstalde
- vask af gyllekummer i slagtegrisestalde, tragtformede gyllekummer i slagtegrisestalde og farestalde til løsgående diegivende søer
- staldforsuring i kvæg- og grisestalde
- gyllekøling i slagtegrisestalde
- hyppig udmugning af dybstrøelse med bioforgasning i kvægstalde.

Teknologier til lageret, der allerede undersøges, inkluderer fakkelaftbrænding af gasser fra overdækkede gylletanke med kvæg- grise og afgasset biomasse, omsætning af gasser fra overdækkede gylletanke i biofilter (kvæg- og grise-gylle), teltoverdækning med ventileret flydelag (kvæg- og grise-gylle) samt lavdosis lagerforsuring (kvæg- og grise-gylle). Derfor gives der ikke yderligere midler til disse områder fra denne pulje.

Samlet beløbsramme for indsatsen

40 mio. kr.

3.1.2 Dokumentation af klimaeffekter af afgrødevalg og klimaoptimerede sædskifter

Indsats for dokumentation af klimaeffekter

Særligt for denne indsats er, at den omhandler dokumentation af klimaeffekter. For projekter under denne indsats forudsættes det, at repræsentanter fra Aarhus Universitet DCE's emissionsgruppe inddrages i relevant omfang (Se nærmere i afsnit 5.8.2).

Når projekterne undersøger en reduktionseffekt af et tiltag i en udledningskategori i den nationale emissionsopgørelse, skal der både kvantificeres referenceudledninger (baseline) og udledninger efter implementering af tiltaget.

Om indsatsen

Dyrkning af afgrøder er forbundet med udledninger af lattergas og tab af kulstof fra jorden, men kan også være kilde til et netto optag af CO₂ gennem lagring i jorden af kulstof fra plantevækst og afgrøderester. I et klimaoptimeret sædskifte kan afgrødernes klimafordele og synergier imellem forskellige afgrødekategorier udnyttes til at reducere den samlede belastning bedst muligt. Forskellen mellem lattergasudledningen fra gødskning og planterester og netto kulstofoptaget i landbrugsjorden ved forskellige afgrøde- og sædskiftevalg, er udgangspunktet for den positive eller negative klimaeffekt, der opnås i et givent scenarie. Dertil kommer effekten af afgrøde- og sædskiftevalg på indirekte lattergasudledning, via effekten på kvælstofudvaskning og ammoniaktab. Det er disse komplekse forhold, der søges kvantificeret yderligere med dette initiativ.

Indsatsen har til formål at tilvejebringe tilstrækkelig og robust dokumentation af klimaeffekten ved forskellige valg af afgrøder og afgrødesekvenser. Indsatsen skal sikre, at klimaeffekten kan kvantificeres mere præcist, kan differentieres og kan bidrage til at forbedre Danmarks nationale emissionsopgørelse. Dette kan eksempelvis opnås gennem forbedret input-data grundlag til C-TOOL, der anvendes til at modellere kulstofændringer i emissionsopgørelsen. Indsatsen skal også bidrage til udviklingen af et veldokumenteret vidensgrundlag for referenceudledninger og reduktionseffekter på bedriftsniveau, som kan danne grundlag for fremtidig bedriftsnær CO₂e-regulering.

Målinger af afgrøders kulstofinput bør, hvor det er muligt, suppleres med målinger af faktiske ændringer i jordens kulstoflager i længerevarende markforsøg, hvor en veldefineret driftsplan har været fulgt over en længere tidsperiode. Eksperimentelle data for lattergasemissioner bør indsamles med henblik på at understøtte opgørelser baseret på differentierede emissionsfaktorer, såvel som videreudviklingen af lattergasmodeller.

Afgrøder kan inddeles i kategorier, der er sammenlignelige med hensyn til netto kulstofoptag og lattergasemissioner. Det forudsætter dog, at de undersøges i forsøg, hvor management og

vækstbetingelser er de samme. Dyrkningssystemer såsom økologisk og konventionel drift, eller pløje-fri dyrkning, kan repræsentere systematiske forskelle i management af betydning for klimaeffekten.

Afgrødekategorierne kunne være:

- Vintersæd
- Vårsæd, tidlig vækst
- Vårafgrøder, sen vækst
- Græsafgrøder, høj N
- Græsafgrøder, lav N
- Arealer udenfor omdrift
- Efterafgrøder
- Grøntsager
- Bælgsæd til modenhed

For hver afgrødekategori vil der være behov for at estimere effekten på kulstofinput og -lagring såvel som direkte og indirekte emissioner af lattergas. Dette bør inddrage resultater fra afsluttede og igang-værende projekter, såvel som nye, målrettede aktiviteter. Nye målinger bør udføres med identiske metoder og indsamling af støtteinformationer.

Vidensbehov:

Eksempler på vidensbehov for afgrødevalg under praktiske driftsforhold:

- Kvantificering af overjordiske- og underjordiske (rødder og rodafsætning) kulstoftilførsler med henblik på at differentiere estimaterne af afgrødekategoriens kulstofinput
- Kvantificering af drivhusgasudledninger ved forskellige afgrødekategorier og hvordan den enkelte afgrøde kan indgå i et klimaoptimeret sædskifte, heraf hvilke afgrødekombinationer, der understøtter lave emissioner, lav udvaskning og høj kulstoflagring. For alle sædskifter skal der inddrages relevante forbundne faktorer såsom gødningsmængde- og type, jordtype og udnyttelse af forfrugtverdier efter eksempelvis kløvergræs.
- Kvantificering af drivhusgasudledninger ved efterafgrøder gennem hele vækståret, herunder:
 - o Empirisk viden om direkte og indirekte emissioner af lattergas fra efterafgrøder
 - o Effekt af efterafgrødeblandinger med fokus på synergi af klimaeffekterne
 - o Effekt af undersåede efterafgrøder.
- Klimaeffekter ved store græsandele i sædskiftet, som eksempelvis det økologiske sædskifte med øget andel af afgrødeblandinger med græsser (kulstofopbyggende) og bælgplanter (N-fikserende), der reducerer behovet for tilførte næringsstoffer.

Det er centralt at samarbejde med relevante myndigheder og vidensinstitutioner for at sikre, at projektets resultater kan anvendes i den nationale emissionsopgørelse.

For måling og registrering af lattergasudledninger fra dyrkningsfladen, opfordres der til at projekter anvender [SmartField](#)-projektets datainfrastruktur og specifikationer for metadata.

Projektansøgninger der ikke kan modtage midler fra denne pulje

- Viden om klimaaftryk på sorts niveau og sortsudvikling
- Projekter som alene estimerer kvælstofudvaskning fra afgrøder

Samlet beløbsramme for indsatsen

50 mio. kr.

3.2 Afdækning af væsentlige sideeffekter

3.2.1 Udbringning af biokul på landbrugsjord

Indsats for afdækning af væsentlige (negative) sideeffekter

Om indsatsen

Biokul udbragt på landbrugsjord tilfører jorden en stabil kulstofpulje, som bidrager til langsigtet kulstoflagring. Biokul er et relativt nyt klimatiltag, men der er store forventninger til reduktionspotentialet ved anvendelse af biokul som middel til at reducere landbrugets udledninger af klimagasser.

Biokuls indvirkning på jordens biologi, økosystemtjenester og miljømæssige forhold har betydning for jordens sundhed. Biokul er en samlet betegnelse, der dækker over produkter, der kan have forskellige fysiske og kemiske egenskaber. Internationale studier af økotoksikologiske effekter viser varierende resultater, hvilket blandt andet kan tilskrives forskelle i input-biomasse til pyrolysen, pyrolyseringsforhold samt klimatiske og agronomiske vilkår i de jorder, biokullet tilføres. Indsatsen i dette program har fokus på at identificere og kvantificere sideeffekter af forskellige typer biokul under danske dyrkningsforhold.

Vidensbehov

Indsatsen skal afdække væsentlige sideeffekter forbundet med udbringning af biokul til landbrugsjord over tid. Indsatsen skal omfatte undersøgelser af sideeffekter på mikrobielle processer, der påvirker omsætning af næringsstoffer og drivhusgasudledning samt udviklingen i jordens kulstofindhold. Indsatsen skal desuden omfatte potentielle negative sideeffekter af interaktionen mellem biokul og nitrifikationshæmmere, effekter på grundvand og drikkevand samt biokuls påvirkning på human sundhed.

Sideeffekterne bør som minimum afdækkes for følgende variable:

- Inputbiomasser til pyrolysen. Her kan der fokuseres på træ, halm, spildevandsslam og biogasrestfibre, der forventes pyrolyseret i større skala inden for en kortere årrække, herunder også biomasser pyrolyseret til biokul godkendt til økologisk anvendelse. For biokul, der er baseret på komplekse biomasser som biogasrestfibre og spildevandsslam, bør sideeffekternes variation inden for biomassetypen ved anvendelse af biokullet også afsøges.
- Jordtyper
- Partikelstørrelse af tilført biokul

Eksempler på konkrete vidensbehov forbundet med anvendelse af biokul på landbrugsjorder. Vidensbehov er ikke præsenteret i prioriteret rækkefølge:

- Interaktioner af biokul og syntetiske nitrifikationshæmmere. Effekter på såvel de nitrifikationshæmmende stoffers skæbne i jorden som på lattergasudledning.
- Effekter på omsætningen af jordens oprindelige kulstofpulje; dette omfatter både priming effekt hvor jordens oprindelige kulstofpulje omsættes, men også processer, der fremmer stabilisering og akkumulering af kulstof i jorden.
- Effekter på jordsundhed, herunder både potentielt negative effekter på jordens biota, påvirkning af pH-værdier, effekter på jordens omsætning af C-, N- og P-forbindelser og biokuls evne til at rense forurenede jord og genoprette jordsundhed.
- Undersøgelser med modificeret biokul til anvendelse i landbrug, som f.eks. slow-release fertilizers, co-inokulering af biokul og mikroorganismer, biokul optimeret til kompostering, spiring, vandtilbageholdende evne, næringsstofftilgængelighed.
- Kombinationseffekter af udbringning af biokul og arealanvendelsesændringer. Dette kan f.eks. være ved skovrejsning eller ved vådlægning af landbrugsjord.
- Risiko for tab af biokul ved transport med vind og overfladestrømning, f.eks. som konsekvens af udbringningsmetode.

- Langtidseffekter ved brug af biokul på landbrugsjord, herunder hvordan miljøforurenende stoffer påvirkes samt risiko for kolloidfaciliteret stoftransport af miljøfremmede stoffer til overflade- og grundvand.
- Analyser og vurderinger af biokuls påvirkning på drikkevandskvalitet og human sundhed samt kvantificering af risiko for udvaskning af miljøskadelige stoffer samt biokulpartikler til grundvand.
- For udvaskningsrisiko mangler især viden om arsen og kortkædede PFAS samt biokultilførte metaller og metalloiders skæbne ved interaktion med jorder.
- Risikovurderinger af påvirkning på human sundhed i forhold til arbejdsmiljø og håndtering af biokul (eksempelvis støveksposering).
- Udvikling af vidensgrundlag til udvikling af et praksisnært testsystem for biokulbatches' effekter på jordens sundhed relateret til fysisk-kemiske krav for biokul (f.eks. ved produktion af batches, der skal leve op til fysisk-kemiske krav for certificering).

Projektansøgninger der ikke vil modtage midler fra denne pulje

- Aggregatstruktur
- Side- og akkumuleringseffekter for pesticider
- Kvælstofudvaskning

Samlet beløbsramme for indsatsen

59,2 mio. kr.

3.2.2 Syntetiske nitrifikationshæmmere

Indsats for afdækning af væsentlige (negative) sideeffekter

Om indsatsen

Syntetiske nitrifikationshæmmere forstås i denne sammenhæng som industrielt fremstillede kemiske forbindelser, der tilsættes kunstgødning eller gylle for at bremse omdannelsen af ammonium til nitrat i jorden. Formålet med anvendelse af syntetiske nitrifikationshæmmere er at reducere tabet af kvælstof fra jorden især ved at mindske udvaskning af nitrat og udledning af lattergas. Syntetiske nitrifikationshæmmere er en meget divers gruppe med forskellige fysisk-kemiske egenskaber, og gruppen er karakteriseret ved manglende viden om aktivstofferne og nedbrydningsprodukternes potentielt negative direkte effekter såvel som kædeeffekter på miljø, human sundhed og dyrevelfærd. Desuden sker der løbende en udvikling og markedsføring af nye syntetiske nitrifikationshæmmere.

Indsatsen skal udbygge viden om sideeffekter ved anvendelse af syntetisk fremstillede nitrifikationshæmmende aktivstoffer samt deres nedbrydningsprodukter, for derved at tilvejebringe et solidt vidensgrundlag, som fundament for en fremtidig regulering af syntetiske nitrifikationshæmmere. Det er således relevant at belyse sideeffekter, der vil være centrale i en risikovurdering af syntetiske nitrifikationshæmmere ved anvendelse som klimatiltag samt estimering af usikkerhedsniveauerne for disse sideeffekter. Der er behov for at undersøge, hvordan syntetiske nitrifikationshæmmere påvirker levende organismer og økosystemer i og omkring landbrugsjorden, såvel som human sundhed ved den anbefalede anvendelse og dosis. Undersøgelserne kan udføres som en kombination af kontrollerede forsøg og feltstudier. I forhold til eventuelle skadelige virkninger for mennesker bør der være fokus på både iboende egenskaber for aktivstofferne og deres nedbrydningsprodukter.

Vidensbehov

- Påvirkning af kvælstofkredsløbet med fokus på dokumentation af syntetiske nitrifikationshæmmers effekt på ammoniak-emissioner, herunder betydningen af udbringningsmetode.
- Kort- og/eller langtidseffekter på relevante sundhedsparametre for biota og jordens biologiske funktioner, herunder ammonium- og metanoxiderende prokaryoter, ved gentagen anvendelse af syntetiske nitrifikationshæmmere på jorde med forskellige fysisk-kemiske tilstande.
- Kvantificering af optag af aktivstoffer og nedbrydningsprodukter i afgrøder samt vurdering af videre eksponering og sundhedsrisici for produktionsdyr og mennesker.
- Økotoxikologiske og toksikologiske undersøgelser generelt, men gerne med fokus på vandlevende organismer, der kan supplere eksisterende REACH-data om syntetiske

nitrifikationshæmmere og deres nedbrydningsprodukters iboende egenskaber og potentielle økotoxikologiske effekter.

- Human eksponering i forbindelse med håndtering og udbringning af syntetiske nitrifikationshæmmere ved forskellige udbringningsmetoder, herunder eksponering af brugere, personer der håndterer afgrøder, samt – ved udbringningsmetoder, hvor dette er relevant - beboere og forbi passerende nær behandlede arealer.
- Analyser og vurdering af aktivstoffer fra syntetiske nitrifikationshæmmere og afledte nedbrydningsprodukters påvirkning på drikkevandskvaliteten og human sundhed.
- Cocktaileffekter og interaktioner, der resulterer i uønskede sideeffekter. Eksempelvis anvendelser af specifikke syntetiske nitrifikationshæmmere sammen med andre produkter, der tilføres gødningen. Det kunne eksempelvis være tilsætning af svovlsyre til gylle.

Ovenstående viden skal levere vidensgrundlaget for forskningsbaserede kriterier eller protokoller for sikker anvendelse af syntetiske nitrifikationshæmmere, der kan fungere som supplement til de data, der er tilgængelige i REACH (REACH sætter krav til test af kemikaliers fysisk/kemiske egenskaber, samt effekter på miljøet samt human og produktionsdyrs sundhed). Den opnåede viden kan supplere disse krav i en fremtidig teststrategi for eksisterende og nye syntetiske nitrifikationshæmmere samt deres nedbrydningsprodukter og evt. rester i fødevarer.

For bedst muligt at sikre omkostningseffektive synergier med andre forsknings- og udviklingsindsatser, der vedrører sideeffekter ved brug af syntetiske nitrifikationshæmmere opfordres der til, at projekter orienterer sig mod allerede etablerede projekter og evalueringsværktøjer eller protokoller for denne type undersøgelser. Der opfordres til, at projektansøger argumenterer for valg af aktivstoffer, der undersøges.

Projektansøgninger der ikke kan modtage midler fra denne pulje

- Identifikation af tabsveje samt måling og reduktion af lattergasemissioner, da disse emner vurderes dækket i andre projekter.
- Interaktioner med biokul, da dette emne er dækket af opslaget om udbringning af biokul på landbrugsjord.

Samlet beløbsramme for indsatsen

35 mio. kr.

3.3 Øvrige forsknings- og innovationsindsatser

3.3.1 Fremtidens dyrkningssystemer

Indsats for øvrige forsknings- og innovationsindsatser

Om indsatsen

Indsatsen har til formål at samle viden og forskning indenfor regenerative og/eller økologiske dyrkningspraksisser, der understøtter udviklingen af et mere klimavenligt og fremtidssikret landbrug, som i højest mulig grad opbygger eller vedligeholder landbrugsjordernes kulstofpuljer.

Der er behov for implementering af eksisterende viden i kulstofmodeller for at kulstofopbyggende dyrkningspraksisser på landbrugsarealet kan indgå som et klimavirkemiddel i landbruget. Ændring af kulstofbalancen er en langvarig proces, og der er behov for opsamling på viden fra eksisterende eller tidligere flerårige forsøg for at inkludere effekterne i kulstofmodellerne. Fokus for denne indsats er derfor via syntetisering og opsamling på viden om jordens kulstofbalancer og deres sammenhæng med dyrkningspraksisser, at forbedre datagrundlaget for parametrisering af modeller for kulstof i jord, så de bedre afspejler de faktiske forhold baseret på den viden der allerede findes i dag, og favner variationer mellem produktionssystemer

Vidensbehov

Der er behov for integration af eksisterende data for dyrkningspraksisser og tiltag, der bibeholder og/eller øger kulstof i jord i eksisterende kulstofmodeller. Der er fokus på dyrkningspraksisser, der hører under de regenerative eller økologiske principper. Fem principper danner grundlaget for regenerativt landbrug og bidrager direkte til målsætningen i IFOAM's fire principper for økologisk landbrug². Her forstås økologisk produktion, som en produktions form med særlige certificerings- og kontrolkrav. De regenerative principper skal derimod forstås som en tilgang til at udvikle dyrkningsarealer og produktionssystemer med det formål at genopbygge og forbedre jordens frugtbarhed, biodiversitet og økosystemernes funktion, samtidig med at der produceres fødevarer.

² Jørgensen JR, Enni JA, Dalgaard T, Horsted K, Ingvorsen B, Jakobsen M, Jensen EH, Kongsted AG, Thorsøe MH, Kristensen HL, Pedersen LJ, Pedersen TM, Rasmussen C, Trkulja I. 2024. Regenerativ landbrug i økologisk landbrug – en vidensyntese. 100 sider. Rådgivningsrapport fra DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, Aarhus Universitet, leveret: 31.08.2024.

De vigtigste og gennemgående elementer i kulstofopbyggende dyrkningspraksisser er:

- Minimal kemisk og fysisk forstyrrelse af jorden
- Integration af planteavl og husdyrhold via græssædskifter, afgræsning og tilførsel af organisk gødning
- Jorddække året rundt, herunder øget brug af efterafgrøder og blandinger af disse
- Levende rødder året rundt, herunder øget underjordisk C input
- Maksimal afgrødediversitet

Det er relevant at opsamle eksisterende viden og data om de enkelte praksiselementer, men i særdeleshed også deres interaktion.

Det er centralt først og fremmest at undersøge eksisterende viden og sikre implementering af denne. Fokus er på klimabidraget ved kulstoflagring i landbrugsjorden. Det er også relevant at syntetisere eksisterende data og viden om trade-offs mellem kulstoflagring og kvælstoftab (N-udvaskning, direkte og indirekte lattergasudledningsamt ammoniakfordampning).

Projektansøgninger der ikke vil modtage midler fra denne pulje

- Klimaeffekten af afgrødevalg og kombinationer, da dette er dækket af anden indsats i dette opslag
- Biodiversitet, jordens mikrobiologi mm.
- Skovlandbrug
- Kompostering

Samlet beløbsramme for indsatsen

17 mio. kr.

4. Forventede resultater af forskningsprogrammet – ”expected impacts”

Ansøgninger skal tydeligt beskrive, hvordan forskningsindsatser bidrager til forskningsprogrammets overordnede formål om at styrke vidensgrundlaget for implementering af udvalgte klimatiltag i landbruget. Nedenfor fremgår ’expected impacts’ for opslagets tre typer indsatser (beskrevet i afsnit 2.2):

- For projekter, der adresserer **dokumentation af klimaeffekter**, forventes programmet at føre til
 - At klimaeffekten af de givne klimatiltag kvantificeres med tilstrækkelig præcision og robusthed til, at de kan indgå i Danmarks nationale emissionsopgørelse og understøtte implementering i praksis.
 - Et veldokumenteret vidensgrundlag for referenceudledninger og reduktionseffekter på bedriftsniveau, som kan bidrage til udvikling af fremtidig bedriftsnær CO₂e-regulering.
 - At dokumentationen omfatter relevante variationer og driftsforhold, som afspejler praktiske anvendelsesscenarier og sikrer overførbarhed til national skala samt peger på relevante aktivitetsdata.
- For projekter med fokus på **afdækning af væsentlige (negative) sideeffekter** forventes programmet at føre til
 - At potentielle miljømæssige og sundhedsmæssige risici ved anvendelse af de givne klimatiltag identificeres og dokumenteres, så beslutninger om implementering kan træffes på et oplyst grundlag.
 - At der udarbejdes vurderinger af konsekvenser for nærmiljø, fjernmiljø, dyrevelfærd og menneskelig sundhed i relation til anvendelsen af de konkrete klimatiltag.
 - Bidrag til udviklingen af klare retningslinjer for hvilke typer sideeffekter, der bør undersøges i fremtiden.
- For projekter, der adresserer **øvrige forsknings- og innovationsindsatser** i form af fremtidens dyrkningssystemer forventes programmet at føre til
 - At eksisterende viden om kulstofopbyggende dyrkningspraksisser, i form af regenerative og/eller økologiske dyrkningspraksisser, bliver syntetiseret og opsamlet med henblik på at kunne dokumenteres som et klimavirkemiddel i landbruget.
 - At eksisterende data for dyrkningspraksisser og tiltag, der opretholder og/eller øger kulstofbalancen i jord integreres i eksisterende kulstofmodeller.

5. Ansøgning og ansøgningsprocedure

5.1 Ansøgningsmateriale

5.1.1 Ansøgningskemaer og vejledninger

Ansøgningskemaer samt vejledningen findes på Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) hjemmeside, i [tilskudsguiden](#), under ordningen Klimatiltagsprogrammet 2027-2030.

Vejledningen beskriver i detaljer, hvad en komplet ansøgning skal indeholde. Ansøgningen kan alene ske i de særlige ansøgningskemaer.

Ansøgningen består af:

- Skema A: Hovedansøgningskema – herunder det forskningsfaglige indhold (husk henvisninger i teksten samt referenceliste vedhæftet som bilag).
- Skema B: Budgetskema og Gantt-diagram.
- Skema C: Deltagerskema.
- CV'er for projektleder og relevante nøglepersoner.
- Op til fire siders bilag – f.eks. referenceliste, illustrationer og tekniske tegninger.

5.1.2 Sprog

Ansøgningen kan skrives på dansk eller engelsk, dog skal der skrives et fyldigt resumé på dansk.

5.1.3 Indsendelse af ansøgning

Ansøgninger sendes via Digital Post med angivelse af klimatiltag@sgav.dk i emnefeltet.

Ansøgninger inkl. bilag skal være modtaget **senest kl. 12.00 den 15. september 2026**. Ansøgninger modtaget senere vil ikke blive behandlet, uanset hvornår de måtte være afsendt. Vær opmærksom på, at der kan være forsinkelse fra afsendestidspunktet til ansøgningen modtages i SGAV. SGAV gør desuden opmærksom på, at mails med en samlet filstørrelse over 25 MB ikke kan håndteres af vores servere. For at komme i betragtning til midler fra programmet skal ansøgningerne overholde ansøgningsfristen og de formkrav, som er beskrevet i denne indkaldelse og i de tilhørende vejledninger.

Ansøgningskemaerne A og C samt CV'er og eventuelle bilag sendes som samlet pdf-fil. Der skal indsendes en indscannet version med underskrifter og en digital version uden underskrifter (dvs. at den ikke er scannet ind). Ansøgningerne indsendes dermed i to versioner. Skema B vedhæftes som separat excel-fil.

Vi gør desuden opmærksom på, at e-mails sendt fra Digital Post eller e-Boks må højst fylde 10 MB inklusive vedhæftede filer, og vedhæftede filer må højst fylde 4 MB hver.

SGAV sender automatisk en mail, der bekræfter, at vi har modtaget ansøgningen.

5.1.4 Ansøgning kan afvises

Ansøgninger kan afvises uden behandling, hvis de ikke er udarbejdet i overensstemmelse med de krav, der fremgår af denne indkaldelse og den tilhørende vejledning, herunder hvis tidsfristen ikke er overholdt.

5.1.5 Andre tilskudsordninger

Der findes en række andre tilskudsordninger vedrørende forskning og udvikling inden for landbrugs- og fødevareresektoren. Ansøger bør nøje overveje, hvilken ordning der er mest relevant. Oversigter over andre tilskudsordninger findes bl.a. på statens-tilskudspuljer.dk, gudp.dk, Innovationsfonden.dk og dff.dk.

5.2 Hvem kan søge?

Universiteter samt andre anerkendte videns- og forskningsinstitutioner, der udfører forskning som ikke-økonomisk aktivitet.

Virksomheder og andre institutioner med forskning som økonomisk aktivitet kan i relevant omfang indgå i ansøgningerne uden at modtage tilskud. De kan dog ikke opnå eksklusivret til projektets resultater, idet der vil være krav om lige adgang til disse, herunder udnyttelsen.

Definitionen af en forsknings- og vidensformidlingsinstitution kan findes [her](#)

Vi opfordrer til, at den enkelte maksimalt optræder som projektleder på to ansøgninger, og at projektdeltagelse i ansøgninger generelt begrænses til et realistisk og gennemførligt omfang.

Projektleders ansættelsesform hos den givne videns- og forskningsinstitution er ikke begrænsende for ansøgningen, og fastansættelse er eksempelvis ikke et krav.

5.3 Hvad kan du søge tilskud til?

Du kan ansøge om støtte til alle nødvendige og direkte relaterede udgifter i form af:

- Løn (VIP og TAP)
 - o Videnskabeligt personale (forskere)
 - o Teknisk administrativt personale (forsøgsteknikere, laboranter m.v.)
 - o Ph.d. Omkostninger, som er direkte knyttet til projektets gennemførelse.
- Ekstern bistand f.eks. fra underleverandører

- Øvrige omkostninger, typisk driftsomkostninger men også udgifter til indskrivning af ph.d.-studerende o. lign.

Ansøger forventes som udgangspunkt selv at finansiere og stille nødvendigt udstyr til rådighed. Dog kan der ydes tilskud til apparatur og andet udstyr, der er helt nødvendigt for at gennemføre projektet. Bemærk at der ved finansiering af apparatur og udstyr med tilskud skal beregnes scrapværdi.

I tillæg til de direkte og henførbare omkostninger ydes et særskilt bidrag til fællesudgifter (overhead) på 44 %.

Der ydes fuld finansiering til ph.d.-forløb (herunder til udlandsophold og indskrivning, men ikke til opfyldelse af undervisningsforpligtelsen eller den ph.d.-studerendes øvrige pligtarbejde for institutet).

Projektperioden kan maksimalt være 4 år.

5.4 Hvad ydes der ikke tilskud til?

Der ydes ikke tilskud til:

- Moms, medmindre denne endeligt bæres af tilsagnshaver, anlægsinvesteringer, apparatur og udstyr bortset fra investeringer, der alene finder anvendelse i projektet og er en nødvendig forudsætning for at gennemføre projektet.
- Afskrivninger, generelle drifts- og serviceudgifter m.v. udover det i bidraget til fællesudgifter indeholdte.
- Dækning af tabt produktion for ansøger eller forsøgsvært på arealer eller i lokaler, hvor forskningsarbejdet gennemføres.
- Finansieringsomkostninger af enhver art.

5.5 Finansiering og kommercielle forhold

Indkaldelsen gælder ansøgninger til forskningsprojekter med en varighed på maks. 4 år, som kan søge tilskud inden for de beløbsrammer, der er angivet for de enkelte indsatser i afsnit 3.1 og 3.2.

Tilskuddet gives under forudsætning af overholdelse af relevante nationale regler samt i overensstemmelse med finansministeriets budgetvejledning og vejledning om effektiv tilskudsforvaltning.

Den maksimale støttesats er fastsat til 100 % af projektets samlede omkostning. De støtteberettigede udgifter beskrives i afsnit 5.3 ovenfor.

Det påhviler ansøger at sikre, at tilskuddet ikke direkte eller indirekte overføres til 3. part som endelig støttemodtager i modstrid med EU's statsstøtteregler.

5.6 Procedure for sagsbehandling af ansøgninger

Ansøgningernes forskningsfaglige kvalitet vurderes af et vurderingsudvalg på et forskningsfagligt niveau tilsvarende Innovationsfondens, jævnfør § 5, stk. 1, i lov om Danmarks Innovationsfond (Innovationsfonden), jf. lovbekendtgørelse nr. 156 af 13. februar 2025.

Vurderingsudvalget består af anerkendte forskere og forskningskyndige udpeget baseret på indstillinger fra centrale interessenter. Vurderingsudvalget udpeges af SGAV. Innovationsfonden godkender sammensætningen af vurderingsudvalget. En tværministeriel arbejdsgruppe bestående af faglige medarbejdere fra SGAV, Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd, Miljøstyrelsen og Klima- energi- og forsyningsministeriet betjener udvalget i vurderingsprocessen.

Ansøger bedes undlade direkte kontakt med vurderingsudvalget og dets medlemmer. Ansøger partsføres i myndighedens afgørelse.

Processen for vurderingen af ansøgninger er således todelt:

1. Vurdering af ansøgningernes forskningsfaglige kvalitet

Vurderingen af ansøgningernes forskningsfaglige kvalitet gennemføres af vurderingsudvalget på baggrund af følgende kriterier:

- Projektets problemformulering og sammenhæng til hypotese, teoretisk grundlag, metode og overordnet projektplan med mål, milepæle, leverancer, budget, succeskriterier og vigtige risici.
- Projektets forskningsfaglige indhold i forhold til 'state-of-the-art'.
- Projektgruppens forsknings- og projektledelseskompetencer, herunder især projektleder og arbejdsparkeledere samt relevante oplysninger om arbejdsdeling.

Hver ansøgning vurderes på denne baggrund enten støtteværdig eller ikke-støtteværdig. Støtteværdige ansøgninger går videre til prioritering inden for deres indsatsområde og dets økonomiske ramme. Ikke alle støtteværdige ansøgninger vil nødvendigvis få tilsagn.

2. Prioritering af støtteværdige ansøgninger

Vurderingsudvalget rådgiver desuden om prioritering blandt de ansøgninger, der vurderes støtteværdige for deres forskningsfaglige kvalitet. Dette sker på baggrund af prioriteringskriterier beskrevet i afsnit 5.7. Der gennemføres partshøring i den samlede vurdering af ansøgningen.

SGAV træffer, på baggrund af vurderingsudvalgets rådgivning om prioritering af ansøgningerne, beslutning om sammensætningen af det samlede program inden for den til rådighed værende økonomiske ramme. Under sagsbehandlingen kan SGAV kontakte ansøger med opklarende spørgsmål.

5.6.1 Fortrolighed

Ansøgningerne behandles fortroligt inden for rammerne af gældende lovgivning om offentlighed i forvaltningen.

5.6.2 Offentliggørelse af ansøgninger

I forbindelse med ansøgningsrunden kan SGAV offentliggøre en liste over de indkomne ansøgningers projekttitler. Når der er truffet afgørelse om hvilke projekter, der får tilsagn, bliver projekttitler, korte projektbeskrivelser, forventet tilsagnsbeløb og navn på hovedansøger offentliggjort på forskningsprogrammets hjemmeside. Tilskudsbeløbenes størrelse og medfinansiering kan fremgå totalt og/eller fordelt på de enkelte deltagere

5.7 Prioritering af ansøgninger

Ansøgninger, der forskningsfagligt vurderes støtteværdige (jf. afsnit 5.6), prioriteres efter deres kvalitet og relevans for dækning af opslagets emner.

Prioriteringen understøttes af en vurdering efter nedenstående kriterier med tilhørende vægtninger. Ansøgningerne vurderes efter hvert kriterie af vurderingsudvalget på en skala fra 1 – 5, hvor 5 er bedst.

Prioriteringskriterier	Vægtning
<p><u>Kvalitet og effektivitet</u></p> <p>Projektets kvalitet og effektivitet er et prioriteringskriterium.</p> <p>Det vil sige:</p> <ul style="list-style-type: none">• Projektets problemformulering og hypotese, teoretiske grundlag, metode og overordnet projektplan med mål, milepæle, leverancer, succeskriterier og vigtige risici.• Sammenhæng og effektivitet af arbejdsplanen, herunder i hvilket omfang de ressourcer, der er tildelt arbejdsplanen, er i overensstemmelse med deres mål og leverancer.• Betimeligheden af ledelsesstrukturene, herunder risikostyring.	35%

<ul style="list-style-type: none"> • Budgettets disponering og optimering, herunder nødvendighed, omfang og hensigtsmæssighed af alle omkostninger. • Deltagernes komplementaritet og det omfang med hvilket konsortiet som helhed samler den nødvendige ekspertise, herunder rekrutteringsplan. 	
<p><u>Adressering af vidensbehov</u></p> <p>Projekter skal adressere de vidensbehov, der er identificeret for den relevante indsats.</p> <p>Det vil sige:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projektets adressering af de væsentligste vidensbehov for det givne klimatiltag. • Anskueliggørelse af, hvordan projektet vil indfri disse vidensbehov og undersøge effekter på tværs af de mest betydende variable. • Resultaternes potentiale for anvendelse i praksis, herunder deres bidrag til f.eks. forbedring af den nationale emissionsopgørelse eller forbedret viden om sideeffekter samt implementering af klimatiltaget, . • Hvordan projektet understøtter implementering af klimatiltaget, eksempelvis gennem udvikling af vidensbaserede metoder, måleprotokoller, data eller værktøjer. 	35%
<p><u>Forskeruddannelse</u></p> <p>Projektets bidrag til en styrket forsknings- og udviklingskapacitet på området er et prioriteringskriterie, fx gennem forskeruddannelse af Ph.d'er samt rekruttering og karriereudvikling af yngre forskere, f.eks. post docs.</p>	15%
<p><u>Samarbejder og synergi</u></p> <p>Projektets bidrag til og synergi med eksisterende viden, igangværende indsatser og relevante samarbejder er et prioriteringskriterium. Der lægges vægt på, hvordan</p>	15%

<p>projektet understøtter udvikling og implementering af klimatiltaget gennem nationale eller internationale, tværfaglige og/eller tværinstitutionelle samarbejder.</p> <p>Det vil sige:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projektets sammenhæng med eksisterende viden og relaterede forsknings- eller udviklingsaktiviteter, herunder hvordan projektet supplerer og videreudvikler den nuværende forskning. • Redegørelse for hvordan projektets data, metoder og resultater kan integreres med eksisterende viden, datasæt eller relaterede projekter. • Værdien af foreslåede samarbejder for projektets gennemførelse og resultater, herunder bidrag til implementerbarhed, metodeudvikling, vidensudveksling og koordinering med andre indsatser. • Den forventede merværdi af projektets resultater i forhold til eksisterende viden og igangværende aktiviteter. 	
--	--

5.8 Undervejs og efter projektet

5.8.1 Følgegrupper

Programmet og projekternes gennemførelse og resultater skal undervejs afrapporteres årligt samt ved afslutning. Denne afrapportering vil blive behandlet i en til formålet nedsat følgegruppe, nedsat og faciliteret af SGAV. Der er krav om projekternes deltagelse, med det formål at drøfte projektets fremdrift og løbende diskussion af metoder og resultater. Deltagere i gruppen vil være aftagere af forskningsresultaterne fra relevante myndigheder og andre interessenter.

5.8.2 Særlige krav til projekter i kategorien dokumentation af klimaeffekt

Der er særlige krav til projekter, hvor formålet er at dokumentere klimaeffekter:

- AU DCE's emissionsgruppe skal inddrages i udarbejdelsen af projektansøgningen for at sikre, at projekternes parter har tilstrækkelig adgang til sparring og viden om, hvordan projektet bedst bidrager til tiltagets indregning i de nationale emissionsopgørelser. Dette vil sige, at AU DCE skal være kontaktet inden ansøgningen indsendes og gerne minimum fire uger inden ansøgningsfrist.

- Projektet skal afholde to årlige møder med AU DCE. Disse møder er i tillæg følgegruppemødet og faciliteres ikke af SGAV.

Læs mere herom i programmets ansøgningsvejledning: [Vejledning om tilskud til klimatiltagsprojekter, afsnit 2.10.](#)

5.9 Behandling af personoplysninger

Ansøgninger behandles fortroligt og udleveres som udgangspunkt ikke til udenforstående. Dog kan der søges om aktindsigt efter de gældende regler om offentlighed i forvaltningen. Der kan der dog ikke udleveres fortrolige oplysninger ud over de tilfælde, der er fastsat i reglerne.

På baggrund af persondataforordningen, GDPR, der trådte i kraft i maj 2018, skal vi oplyse følgende om SGAV's håndtering af persondata: Ansøgere om tilskud indsender personoplysninger i forbindelse med ansøgningen og evt. ved efterfølgende sagsbehandling. Hvis man ikke gør det, kan SGAV ikke behandle ansøgningen.

SGAV behandler oplysninger i forbindelse med sagsbehandling og udvælgelse af projekter. Materiale, der er indsendt, kan videregives til eksterne fagpersoner uden for SGAV med det formål at indhente faglig rådgivning og vurdering. Personoplysninger kan herudover udveksles med fagpersoner i og uden for SGAV ved opfølgende sagsbehandling i forbindelse med projekter.

Ved kontrol af projekter kan der udveksles personoplysninger med andre myndigheder i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Ud over det indsendte materiale indsamler og opbevarer SGAV personoplysninger fra offentligt tilgængelige kilder i forbindelse med informationsaktiviteter. Oplysningerne opbevares i sekretariatets arkivsystemer indtil de bliver videregivet til Rigsarkivet i henhold til Lovbekendtgørelse nr. 1201 af 28. september 2016 (Arkivloven). Som oplyst ovenfor offentliggøres dele af projektansøgningerne.

SGAV opbevarer oplysningerne i et år efter indsendelse i lukkede filsystemer, hvorefter de slettes. Oplysningerne opbevares herudover i SGAV sagsbehandlingssystem indtil oplysninger bliver videregivet til Rigsarkivet i henhold til arkivloven. Oplysningerne i arkivet kan ikke slettes.

For SGAV's behandling af personoplysninger, mulighed for indsigt i og berigtigelse af personoplysninger m.m. se "Vejledning om tilskud til klimatiltagsprojekter" afsnit 8.5: Vi indsamler og behandler dine data.